

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

IQTISODIY TASHLIL

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Ikkinchi va uchinchi bo'lim uchun

- Bilim sohasi:** 300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
- Ta'lim sohasi:** 310 000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
- Ta'lim yo'nalishi:** 60310400 – Iqtisodiyot xavfsizlik

Modul / FAN SULLABUSI
Ikkinchi va kechki ta'lim bo'limi
60310400 – Iqtisodiyot xavfsizlik

Fan nomi:	Iqtisodiy tahlil
Fan turi:	Ma'buriy
Fan kodi:	ECOANA104
Yil:	3
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	Kechki
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	240
Ma'ruza	60
Amaliy mashg'ulotlar	60
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	120
Kredit miqdori:	8
Baholash shakli:	Imtixon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FMI	Fanni o'qitishdan maqsad – boshqaruv, moliyaviy va investitsion qarorlar qabul qilish uchun xo'jalik sub'ektlarida resurslardan foydalanish holatini, faoliyat samaradorligini, moliyaviy holatini hamda ularning o'zgarishlarini, o'zgarishlarga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash, hisob-kitob qilish, baholash yo'llarini o'rgatishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	ECONTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	INVANA206 Investitsiyalar tahlili
3.	ACCON106 Buxgalteriya hisobi va audit

Ta'lim natijalari (TN)	
Bilimlar jihatidan:	
TN1	talabalarda xo'jalik sub'ektlarining moddiy, moliyaviy va mehnat resurslaridan foydalanish holatiga baho berish;
TN2	ishlab chiqarish – tijorat va moliya faoliyati samaradorligiga baho berish;
TN3	sub'ektlarning iqtisodiy va moliyaviy salohiyatini baholash;
TN4	boshqaruv samaradorligiga ob'ektiv baho berish haqida bilishlari kerak;
Ko'nikma jihatidan:	
TN5	faoliyatining kuchli jihatlari va zaif tomonlarini aniqlashni;
TN6	aktivlarning bugungi va kelajakdagi qiymatini oshirishda aniq boshqaruv

➤ fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.

0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Yahyoyev To'liq Ismatulla o'g'li – "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasida assistenti;
E – mail:	yahyoyevtolqin93@mail.ru
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasida
Taqrizchilar:	D.Q.Usmonova – SamDU Kadrlar menejmenti va biznes kafedrasida mudiri, i.f.n, dotsent; S.I.Yahyoyev – "Start Servis Max" MChJ rahbari

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 3 - 16.07.24)

Mazkur Sillabus "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i

Bo'lim boshlig'i

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

I. Shodmonov

R. Samandarov

A. Xoliqulov

T. Yahyoyev

	qarorlarini tayyorlash yuzasidan zamonaviy bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.
--	---

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		Ajratilgan soat
M1	Iqtisodiy tahlilning predmeti, asosiy vazifalari va tamoyillari..	2
M2	Iqtisodiy tahlilning metodi va usullari	4
M3	Iqtisodiy tahlilning turlari	2
M4	Tahlil ishlarini tashkil qilish va manbalar bilan ta'minlash	2
M5	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning marketing faoliyatida tahlil	2
M6	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning mahsulot (ish,xizmatlar) ishlab chiqarish va sotish hajmini tahlili	2
M7	Buxgalteriya balansi va moliyaviy holat tahlili	4
M8	Korxona aktivlari tahlili.	2
M9	Korxona passivlari tahlili.	2
M10	Foyda va zararlar tahlili	2
M11	Korxona daromadlari tahlili	2
M12	Korxona xarajatlari tahlili	2
M13	Pul oqimlari tahlili va uning kutilishlarini bashoratlash	2
M14	Korxonaning operatsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili	2
M15	Korxonaning investitsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili	2
M16	Korxonaning moliyaviy faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili	2
M17	Xususiy kapital to'g'risidagi hisobot ma'lumotlari asosida o'z mablag'lari manbasining tahlili.	2
M18	Investitsiyalar va investitsion faoliyat tahlili	2
M19	Asosiy vositalar holati va ulardan samarali foydalanish tahlili	2
M20	Moddiy resurslar bilan ta'minlanganlik va ulardan foydalanish tahlili	2
M21	Mehnat resurslari bilan ta'minlanganlik va mehnat unumdorligi tahlili	2
M22	Mahsulot ishlab chiqarish va davr xarajatlari tahlili	4
M23	Moliyaviy va operatsion boshqaruv tizimida marjinal tahlil	2
M24	Moliyaviy barqarorlik tahlili	2
M25	Kreditga layoqatlilik tahlili	2
M26	Moliyaviy natijalar va rentabellik tahlili	4
JAMI:		60
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	Iqtisodiy tahlilning amaliyotda qo'llanilishi hamda zarurati.	2
A2	Iqtisodiy tahlilda qo'llaniladigan usullarni amaliy jihatlar.	4
A3	Iqtisodiy tahlilning turlari.	2
A4	Hisoblanadigan hamda hisoblanmaydigan axborot manbalari	2
A5	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning marketing faoliyatida tahlilini amaliy jihatlar	2
A6	Xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning mahsulot (ish,xizmatlar) ishlab chiqarish va sotish hajmini tahlilida amaliy yondashuvlar	2
A7	Buxgalteriya balansi va moliyaviy holat tahlilining amaliy jihatdan zaruriyati	4
A8	Korxona aktivlari tahlilini amalga oshirishning tashkiliy jihatlar	2
A9	Korxona passivlari tahlilini amalga oshirishning tashkiliy jihatlar	2
A10	Foyda va zararlar tahlilini amalga oshirishda amaliy yondashuvlar	2

A11	Korxona daromadlari tahlilini amaliyotda qo'llanish jihatlari	2
A12	Korxona xarajatlari tahlilini amalga oshirishning tashkiliy jihatlari	2
A13	Pul oqimlari tahlili va uning kiritilishlarini boshqarish	2
A14	Korxonaning operatsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlilini amalga oshirish bosqichlari	2
A15	Korxonaning investitsion faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlilida o'rganiladigan asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlar	2
A16	Korxonaning moliyaviy faoliyat bo'yicha pul oqimi tahlili	2
A17	Xususiy kapital to'g'risidagi hisobot ma'lumotlari asosida o'z mablag'lari manbasining tahlili	2
A18	Investitsion faoliyat tahlili zaruriyati	2
A19	Asosiy vositalar holati va ulardan samarali foydalanish tahlili	2
A20	Moddiy resurslar bilan ta'minlanganlik va ulardan foydalanish tahlili	2
A21	Mehnat resurslari bilan ta'minlanganlik va mehnat unumdorligi tahlili	2
A22	Mahsulot ishlab chiqarish va davr xarajatlari tahlilini amaliy jihatlari	4
A23	Moliyaviy va operatsion boshqaruv tizimida majralar tahlil	2
A24	Moliyaviy barqarorlik tahlilini amalga oshirish texnologiyasi	2
A25	Kreditga loyqalilik tahlilini amalga oshirishning tashkiliy jihatlari	2
A26	Moliyaviy natijalar va rentabellik tahlilini amalga oshirishda amaliy yondashuvlar	4
JAMI:		60

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarni bajarish	60 soat
2	Vaziyatli masalalarni bajarish	20 soat
3	Berilgan masalalarni tarjima qilish	20 soat
4	Investitsiyalarni moliylashtirishga oid berilgan mavzular bo'yicha esse yozish	20 soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	
6	Berilgan mavzu bo'yicha kurs ishini bajarish	

Asosiy adabiyotlar		
1.	Мельник М.В., Позднеев В.Л. Экономический анализ: Учебник и практикум. Москва: Юрайт, 2020.-261 стр.	
2.	Пардаев М.О. Иqtisodiy tahlil nazariyasi. Darslik. T.: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi" DUK, 2020.-588 b.	
3.	Raximov M.Y., Kalandarova N.N. Moliyaviy tahlil. Darslik. T.: Iqtisod-Moliya. 2019.-736 b.	
Qo'shimcha adabiyotlar		
1.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 24 fevraldagi PQ-4611-sonli "Moliyaviy hisobonning xalqaro standartlariga o'tish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Qarori.	
2.	Raximov M. Iqtisodiyot sub'ektlari moliyaviy holatining tahlili. Uslubiy qo'llanma. T.: Iqtisod-Moliya. 2015.-156 b.	
3.	Пардаев М.О., Исроилов Ж.И., Исроилов В.И. Иqtisodiy tahlil. O'quv qo'llanma. T.: Print	

Line Group, 2017.-533 b.

Talabanning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar ta'vsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- faning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olish;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olish;
- berilgan savollarga aniq va to'g'ri javob bera olish;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajarib bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- farixiy jarayonlarni sharhlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- faning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'yumasa;
- faning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olish;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarib bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni to'g'ri doirada yoritib, bayon qilishda aytim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga majmal va chalkash javoblar olinasa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllanirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi holatlarda talabanning bilim darajasi qoniqsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;